

106352 - schrapping tableau

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

mr. X,

advocaat te A,

(hierna: “belanghebbende”)

gericht tegen het door de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten (hierna: “algemene raad”) genomen besluit van 10 oktober 2018, inhoudende de schrapping van het tableau met ingang van 11 december 2018.

Procesverloop

1. Bij brief van 7 september 2018 bericht de algemene raad voornemens te zijn belanghebbende ingevolge artikel 8c, derde lid, van de Advocatenwet van het tableau te schrappen. Belanghebbende wordt in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze op de voorgenomen schrapping kenbaar te maken.
2. Bij brief van 20 september 2018, tevens verzonden per e-mail, maakt belanghebbende zijn zienswijze kenbaar inzake de voorgenomen schrapping van het tableau.
3. Bij brief van 10 oktober 2018, tevens verzonden per e-mail, besluit de algemene raad tot schrapping van belanghebbende met ingang van 11 december 2018.
4. Bij brief van 11 november 2018 maakt belanghebbende bezwaar tegen het besluit van de algemene raad van 10 oktober 2018.

5. Bij brief van 12 november 2018 bevestigt de algemene raad de ontvangst van het bezwaarschrift van 11 november 2018 en nodigt belanghebbende uit om op 23 november 2018 te worden gehoord op zijn bezwaar door mr. B.J.M. de Leest, lid van de algemene raad, in aanwezigheid van mr. M.E. Veenboer, griffier.

6. Bij brief van 23 november 2018, verzonden per e-mailbericht van dezelfde datum, ondersteunt mr. Y, patroon van belanghebbende, het bezwaar van belanghebbende.

Toetsingskader

7. Ingevolge artikel 8c, derde lid, van de Advocatenwet worden van het tableau geschrapt zij, die, hetzij onafgebroken, hetzij met onderbrekingen, gedurende een tijdvak van drie jaar voorwaardelijk als advocaat ingeschreven hebben gestaan zonder dat het bewijs kan worden overgelegd dat met gunstig gevolg het in artikel 9c bedoelde examen is afgelegd.

8. Ingevolge artikel 8c, zesde lid, van de Advocatenwet vindt schrapping van het tableau plaats na kennisgeving door de algemene raad aan belanghebbende met ingang van een tijdstip dat ten minste twee maanden en ten hoogste zes maanden na de datum van kennisgeving is gelegen.

9. Ingevolge artikel 9c, eerste lid, van de Advocatenwet draagt de Nederlandse orde van advocaten zorg voor een opleiding voor stagiaires en stelt de stagiaire in de gelegenheid deze opleiding te volgen die met een examen wordt afgesloten.

Het bezwaarschrift van belanghebbende

10. In bezwaar voert belanghebbende aan dat het besluit van de algemene raad van 10 oktober 2018 (hierna: “besluit”) in strijd is met de wet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel.

11. Belanghebbende geeft aan nog verward te zijn in procedures betreffende toetsuitslagen voor de examenonderdelen jaarrekeninglessen en de minor burgerlijk recht. Voorts is belanghebbende in afwachting van de beslissing van de algemene raad op diens bezwaar, gericht tegen het besluit van de algemene raad van 5 april 2018, inhoudende de weigering van een extra toetskans voor eerdergenoemde examenonderdelen.

Belanghebbende verzoekt zijn brief van 21 februari 2018, waarmee belanghebbende de algemene raad verzocht zijn verzoek tot bedoelde extra toetskansen te honoreren, als hier ingelast te beschouwen.

12. Belanghebbende vraagt de algemene raad in verband met voornoemde procedures nog niet over te gaan tot schrapping van het tableau. Daarnaast is het vele onderhanden werk voor belanghebbende een zwaarwegende reden om de algemene raad te verzoeken om belanghebbende tegen een latere datum dan 11 december 2018 te schrappen, omdat de afronding of overdracht van de dossiers meer tijd zal vergen dan de twee maanden, genoemd in artikel 8c, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda"), te meer omdat de cliënten niet op de hoogte zijn gebracht van de aanstaande schrapping van hun advocaat. Indien de algemene raad voornoemd verzoek niet zou honoreren, zijn met name de cliënten van belanghebbende daarvan de dupe, aldus belanghebbende.

13. Behalve het cliëntbelang speelt ook het eigen belang van belanghebbende een grote rol in de voorliggende kwestie. Voor belanghebbende betekent schrapping van het tableau het einde van zijn loopbaan in de advocatuur. Dat heeft tot gevolg dat belanghebbende met een grote schuldenlast blijft zitten. Sollicitaties hebben tot op heden geen enkel resultaat gehad. Belanghebbende vreest dan ook na schrapping van het tableau in de schuldsanering terecht te komen.

14. Belanghebbende concludeert dat er voldoende gronden zijn om de dwingende toepassing van de wet achterwege te laten en verzoekt dan ook af te zien van de voorgenomen schrapping per 11 december 2018. Belanghebbende vraagt aanvankelijk zijn inschrijving op het tableau met een jaar te verlengen.

15. Voorts verzoekt belanghebbende hem de kosten te vergoeden die hij heeft gemaakt in het kader van deze bezwaarprocedure.

Behandeling van het bezwaar

Algemeen

16. Belanghebbende voert in bezwaar aan dat het besluit van 10 oktober 2018 onvoldoende is gemotiveerd. De algemene raad constateert dat belanghebbende geen

argumenten aanvoert voor de vermeende strijd met de wet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder met het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel.

17. Belanghebbende verzoekt zijn brief van 21 februari 2018 te betrekken bij de beoordeling van zijn bezwaar tegen de schrapping. De algemene raad stelt vast dat bedoelde brief ziet op het verzoek aan de algemene raad belanghebbende een extra toetskans toe te staan voor de examenonderdelen jaarrekening lezen en burgerlijk recht (minor). Bedoelde brief is onderdeel van het bezwaar tegen de afwijzing van de algemene raad van voornoemd verzoek. Op dat bezwaar is op 3 december 2018 beslist door de algemene raad in de zin dat het verzoek ongegrond is verklaard. Omdat de brief van 21 februari 2018 overigens niet van betekenis is voor de schrapping van het tableau laat de algemene raad genoemde brief buiten beschouwing in zijn beoordeling van het voorliggende bezwaar.

18. Met de ongegrondverklaring van 3 december 2018 van het bezwaar tegen de afwijzing van de examenonderdelen jaarrekening lezen en burgerlijk recht (minor) is het niet mogelijk om een beroep te doen op artikel 3.22 van de Voda (terme de grâce). Het maximum aantal toetsgelegenheden voor jaarrekening lezen en burgerlijk recht (minor) is immers benut voor elk van de beide examenonderdelen. In verband met recente jurisprudentie (ECLI:NL:RVS:2018:3428) ligt het overigens niet in de lijn der verwachting dat de nog aanhangige (hoger) beroepsprocedures inzake de toetsuitslagen voor de examenonderdelen jaarrekening lezen en burgerlijk recht (minor) belanghebbende soelaas bieden.

19. Genoemde nog aanhangige (hoger) beroepsprocedures laat de algemene raad dan ook in zijn besluitvormingsproces ter zake van de termijn waartegen belanghebbende geschrapt wordt, buiten beschouwing.

20. Voorts stelt de algemene raad vast dat belanghebbende op 27 februari 2015 is ingeschreven op het tableau voor de periode van drie jaar. Deze periode is door de raad van de orde Gelderland ingevolge artikel 9b, tweede lid, van de Advocatenwet verlengd met zes maanden tot 28 augustus 2018. Een tweede verzoek van belanghebbende tot stageverlenging heeft de raad van de orde Gelderland bij besluit van 27 augustus 2018 afgewezen. Voor zover het verzoek van belanghebbende tot verlenging van zijn inschrijvingsperiode met een jaar moet worden geplaatst in de sleutel van stageverlenging is dat verzoek niet-ontvankelijk in verband met de discretionaire bevoegdheid van de raad van de orde te dezen. Overigens merkt de algemene raad op dat de daartoe bevoegde raad

van de orde Gelderland reeds heeft beslist op het verzoek van belanghebbende tot stageverlenging.

Belangenafweging ingevolge artikel 8c, zesde lid, van de Advocatenwet

Algemeen

21. Voor zijn besluit tot schrapping van belanghebbende met inachtneming van de wettelijke minimale termijn van twee maanden heeft de algemene raad aansluiting gezocht bij de parlementaire geschiedenis (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/32382/kst-32382-13>). Waar aanvankelijk het voornemen was om een advocaat-stagiaire direct van het tableau te schrappen als deze na drie toetskansen de toets niet had behaald en daarmee niet meer in staat is de stageverklaring te krijgen, is toch besloten om af te zien van een dergelijk rigide systeem. Weliswaar staat de kwaliteit van de advocatuur voorop, maar de consequenties van een zo strikte toepassing van de regelgeving zou juist een averechts effect kunnen hebben. De betrokken advocaat is immers van het ene op het andere moment niet bevoegd meer om zijn cliënt in rechte bij te staan. Een gevolg dat niet in het belang is van een goede rechtsbedeling. Om die reden is in artikel 8c, zesde lid, van de Advocatenwet een termijn van minimaal twee en maximaal zes maanden opgenomen. Deze bepaling geeft de algemene raad de bevoegdheid om, met inachtneming van het doel van artikel 8c, derde lid, van de Advocatenwet, te beoordelen hoeveel tijd een advocaat-stagiaire nodig heeft om zijn praktijk op de kortst mogelijke termijn te beëindigen.

22. Tegen die achtergrond heeft de algemene raad belanghebbende gevraagd zijn zienswijze te geven op het voornemen van de algemene raad om de minimale termijn van twee maanden aan te houden. Zoals uit het besluit van 10 oktober 2018 blijkt, heeft de zienswijze niet geleid tot een langere termijn dan de minimale termijn van twee maanden waartegen belanghebbende wordt geschrapt van het tableau.

23. Alvorens op het financieel belang van belanghebbende (i) en de belangen van diens cliënten (ii) in te gaan, beoordeelt de algemene raad eerst het verzoek van belanghebbende om zijn inschrijving op het tableau met een jaar te verlengen.

24. Gelet op de hiervoor uiteengezette parlementaire geschiedenis en het bepaalde in artikel 8c, zesde lid, van de Advocatenwet kan en mag de algemene raad geen langere termijn dan zes maanden na de datum van kennisgeving van de schrapping toestaan om de

schrapping te effectueren. In navolging van de brief van 23 november 2018 van zijn patroon past belanghebbende zijn verzoek in zoverre aan dat de algemene raad wordt gevraagd om de maximale wettelijke termijn van zes maanden aan te houden waartegen de schrapping zal plaatsvinden.

Financieel belang (i)

25. In zijn zienswijze brengt belanghebbende naar voren een zwaarwegend financieel belang te hebben bij voortzetting van zijn goedlopende asielpraktijk. Zeker zo lang zijn sollicitaties buiten de advocatuur tot op heden zonder positief gevolg zijn gebleven. Schrapping zonder andere inkomsten betekent volgens belanghebbende dat hij, gelet op zijn in verband met de advocatuur ontstane schuldenlast, wordt gedwongen tot een minimale financiële levensstandaard.

26. De algemene raad betreurt het dat belanghebbende, ondanks diens grote inspanningen om te komen tot een onvoorwaardelijke inschrijving op het tableau, thans staat voor het moment van schrapping. Financiële omstandigheden als aangegeven door belanghebbende zijn echter niet leidend bij de vaststelling van de termijn waartegen de schrapping zal worden geëffectueerd.

27. Zoals bij elke opleiding geldt ook voor de beroepsopleiding advocaten dat het niet vanzelfsprekend is dat deze met een positief resultaat wordt afgerond. Met de inschrijving op het tableau heeft belanghebbende een bewuste keuze gemaakt de stage te volgen met het risico deze niet – tijdig – te kunnen voltooien. Voorts mag worden verondersteld dat belanghebbende bekend was met de gevolgen van het zonder succes afronden van de beroepsopleiding respectievelijk de stage, te weten schrapping van het tableau. Hetzelfde geldt voor de hogere financiële lasten voor een stagiaire-ondernemer dan wanneer een stagiaire in loondienst is.

28. Het voorgaande leidt de algemene raad dan ook tot conclusie dat de financiële positie van belanghebbende geen rol speelt in de belangenafweging ter zake van de vaststelling van de termijn waartegen schrapping plaatsvindt.

Cliëntbelangen (ii)

29. Uit de als bijlage 3 bij het bezwaarschrift gevoegde overzicht blijkt dat belanghebbende sinds zijn beëdiging in 2015 tot 11 september 2018 458 zaken heeft ingenomen.

Belanghebbende geeft aan dat hij op 10 november 2018 nog ongeveer 250 lopende zaken heeft.

30. Uit het bezwaarschrift, en ter zitting bevestigd, blijkt dat belanghebbende zijn cliënten nog (steeds) niet op de hoogte heeft gesteld van de beëindiging van zijn praktijkuitoefening. Daartoe had belanghebbende in het belang van een goede rechtsbedeling al naar aanleiding van de brief van 7 september 2018 actie behoren te nemen. Met die brief is belanghebbende immers in kennis gesteld van het voornemen tot schrapping van het tableau.

31. Voorts constateert de algemene raad dat belanghebbende op geen enkele manier inzichtelijk maakt of de onderhanden zaken zo specifiek zijn dat deze noodzakelijkerwijs door belanghebbende zelf moeten worden behandeld en of, en zo ja welke, processuele handelingen daartoe nog moeten worden verricht om die zaken af te wikkelen voor de schrapping van belanghebbende. Ook ten aanzien van andere, wel overdraagbare zaken, heeft belanghebbende nagelaten om de rechtsbijstand aan zijn cliënten op een goede manier te borgen.

32. Uit het bezwaarschrift met bijlage 3 is af te leiden dat belanghebbende in ruim drieënhalf jaar van de 458 ingenomen zaken er tweehonderd heeft afgehandeld. Uit deze aantallen blijkt de algemene raad dat zelfs een maximale verlenging met vier maanden waartegen schrapping dient plaats te hebben noch belanghebbende, noch diens cliënten kan baten.

33. Vlak voor aanvang van de hoorzitting ontvangt de algemene raad een brief van de patroon van belanghebbende met de mededeling dat het aantal onderhanden zaken tachtig bedraagt. Het verschil met het eerder door belanghebbende genoemde getal van 250 is gelegen in het feit dat tachtig zaken daadwerkelijk in behandeling zijn, terwijl de overige zaken formeel zijn afgehandeld, maar in administratieve zin nog moeten worden afgewikkeld.

34. De algemene raad betreurt in hoge mate het feit dat belanghebbende niet onder ogen heeft willen zien welke gevolgen zijn attitude kan hebben voor de rechtsbedeling van zijn

cliënten en daarmee voor de kwaliteit en het imago van de advocatuur. Het is om die reden en ook de enige reden dat de algemene raad zich in de onderhavige kwestie genoodzaakt ziet af te wijken van de termijn van twee maanden, die ingevolge artikel 8c, zesde lid, van de Advocatenwet die de algemene raad normaliter in acht neemt.

35. De algemene raad is evenwel niet bereid op voorhand en zonder enige concrete onderbouwing de termijn waartegen normaliter schrapping ingevolge artikel 8c, derde lid, aanhef en onderdeel b, juncto zesde lid, van de Advocatenwet plaatsvindt met vier maanden te verlengen tot zes maanden. Om die reden beperkt de algemene raad de gewenste verlenging van de periode waartegen schrapping van het tableau plaatsvindt met twee maanden. Dit betekent dat belanghebbende met ingang van 11 februari 2019 wordt geschrapt van het tableau. Teneinde verzekerd te zijn van een goede rechtsbedeling van de cliënten van belanghebbende is met belanghebbende afgesproken dat deze een overzicht aan de algemene raad overlegt waarin opgenomen de stand van zaken van alle onderhanden dossiers en aan wie en op welke datum deze dossiers worden overgedragen dan wel door belanghebbende zelf worden afgewikkeld.

Kostenvergoeding

36. Voor kostenvergoeding als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht komt belanghebbende niet in aanmerking, omdat niet is gebleken van kosten van een professionele rechtshulpverlener. Belanghebbende heeft in zijn eigen zaak voorzien. De algemene raad wijst het verzoek tot vergoeding van de door belanghebbende in deze bezwaarprocedure gemaakte kosten dan ook af.

Conclusie

37. Gelet op het bovenstaande, gelezen de overgelegde stukken en met inachtneming van het ter zake bepaalde in de Advocatenwet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, concludeert de algemene raad dat afweging van de belangen van enerzijds belanghebbende en anderzijds die van de cliënten van belanghebbende, ertoe leidt dat het belang van de kwaliteit van de advocatuur en een goede rechtsbedeling prevaleert. Deze belangenafweging heeft tot gevolg dat de algemene raad de schrappingsdatum van 11 december 2018 wijzigt in 11 februari 2019. In die zin is het bezwaar van belanghebbende gegrond.

Beslissing

De algemene raad

- verklaart het bezwaar gegrond;
- bepaalt dat de schrappingsdatum 11 februari 2019 is;
- wijst het verzoek tot vergoeding van de door belanghebbende gemaakte kosten af.

Den Haag, 4 december 2018

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,

Namens deze,

mw. mr. R.G. van den Berg

algemeen secretaris

Deze beslissing is verzonden op 4 december 2018

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze

beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet

bestuursrecht.

Bijlage: proces-verbaal van de hoorzitting d.d. 23 november 2018